

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 8

CLEVELAND, O., MONDAY MORNING, JANUARY 11, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Zavezniška letala so pognala Japonce v beg

Letala so razbila japonski konvoj ob Novi Gvineji. Ponesrečen poskus Japoncev, da bi izkrcali ojačenja na Novi Gvineji, jih je veljal 138 bojnih letal.

Zavezniški gl. stan v Avstraliji, 11. jan. — Zavezniški težki in srednje teški bombniki brez prestanka zasledujejo skupino japonskih ladij, ki beže od Nove Gvineje, kjer se jim je ponesrečil poskus, da bi izkrcali ojačenja na otoku. V skupini je bilo 12 japonskih ladij. Zavezniška letala so pri prvem napadu potopila tri transporte, tri druge ladje zadela in večeraj so njih bombe zopet zadale dve ladji.

Slovenskih ranjencev primeroma malo umrje vsled do- re zdravniške pomoči

New York. — Ruska vojna letalska organizacija poroča, da je imela Rusija 5.100.000 izgub in 1.000.000 zoper zdravih in na-
vrat v vojni liniji. Kot kažejo številke, je od vseh slovenskih vojakov, ki so bili ranjeni na 2.000 milj dolgi fronti, umrlo samo 1,5 odstotka.

Priznanje jugoslovanskih kvizlingov

London. (Radio prejemna služba) — Iz radio-oddaj Nedićeve in Paveličeve vlade je razbrati, da postaja položaj jugoslovanskih kvizlingov čedalje težji. Nedić in njegovi okrožni načelniki so postali pravi zvočniki Goebbelsove propagande. Skoro vsak teden govori Nedić proti jugoslovanski vladi v Londonu in tako priznava, kako zelo se narod zanima za poročila iz Londona. Nedić imenuje britanski radio "sataški glas iz Londona."

Nov grob

Soboto jutraj je umrl v Sinai bolnišnici Joseph Anwar, star komaj 23 let. Stal je na 15405 Holmes Ave. in bil je v Clevelandu in znan na društvenem polju. Njegov pokojni oče je bil zapuščal zalujočo soprodo Mary, rojeno Yerman, sina Anwar, ki je doma iz Dobrovolja, dve sestri, Mary, pokojna, in Terček in Josephine, rojena Opalek ter brata kor-
porala Franka, ki se nahaja v vojski.

V Romuniji so zaprli 4.000 oseb radi zarote

London. — Iz Budimpešte se poroča, da so v Romuniji prišli na sled zaroti, ki je imela namen vreči sedanjo vladno maršala Antonescu. Policija je aretirala nad 4.000 oseb. Od teh so jih 80 že usmrtili. Zarotniki so člani Železne garde.

Gazolinke postaje oddajajo že za stanovanja

V Clevelandu je že tako pomankanje stanovanj, da so začeli oddajati prazne gazolinke postaje za stanovanje družinam, ki ne morejo dobiti drugih. V soboto so oddali dve taki postaji po \$25 na mesec. Vsaka ima eno veliko sobo, kuhinjo, toilet, pr-
šno kopalnico in plin za gretje.

Slovinci bodo ustanovili jutri prvi vozniki kor v Clevelandu

Izmed vseh narodnosti bodo Slovenci prvi, ki bodo ustanovili vozniki kor, ki bo del civilne obrambe. V ta namen se bo vršil jutri večer ob osmih sestanek voznikov in voznic v SND na St. Clair Ave., spodnja dvorana.

Vsak, ki je star nad 21 let, moški ali ženska, ki lastuje avto, ali ki ga lahko dobi na razpolago v slučaju potrebe, je vabljen na ta sestanek. Organizatorji bodo pokazali zanimive premikajoče slike in razložili pomen voznikega kora.

Vsak patriotičen rojak in vsaka rojakinja, ki ima avto, bi se morala za to zanimati. Ne samo, da ni s tem nobenih stroškov, ampak bo ta pouk zelo prav prišel vsakemu. Izkušeni instruktorji bodo učili, kako je treba voziti ponoči, kako je treba avto parkirati na majhnem prostoru, kako je treba brati zemljevide in podobno.

Apeliramo na naše voznike in voznice, da pridejo jutri večer na ta sestanek.

Nemci ne zaupajo nikomur

London. (Radio prejemna služba) — Nemške in italijanske zasedbene oblasti so izgnale iz Soluna vse tuje konzule, vključno turškega, madžarskega, rumunskega in Vichy-skega konzula.

Poslednji navedeni je svoječasno poročal iz Soluna v Berlin dragocene podatke o izkrcavanju britanskih čet, danes pa se Hitler boji, da ne bi konzuli njegovih zaveznikov pošiljali koristnih informacij zedinjenim narodom.

Ribnik za vsako farmo, priporoča naša vlada

Washington. — Z namenom, da bo več živeža, obenem pa dosti zabave, je začela vlada agitirati, da se napravi na vsaki farmi, kjer je to le mogoče, ribnik. Iz ribnika bi dobil farmer od 200 do 300 funtov ribnega mesa na leto. Z ribami pa bi dobil ameriški narod na milijone dodatnega proteina, ki je silno važen za človeški telesni sistem.

Posnemanja vredno

Frank Ziberna iz 8115 St. Clair Ave. je kupil za \$500 vojnih bondov. Vsa čast zavednemu rojaku.

Kaj, če bo prišel medved?

Mornarji, ki so v trenin-
gi na Farragut postaji v Idaho, so v skrbah, če jih ne bo v kratkem obiskal morda kak kosmatinec iz bližnje goščave. Nedolgo tega se je zaletel v omo mornariške barake lep fazan. Kmalu zatem je pa tresčil skozi okno krasen snjak, skočil v kopalni bazen v baraki, ga preplaval v vsej dolžini, nato pa na nasprotni strani barake skočil skozi okno, stresel svojo mogočno glavo in izginil v gozdu. Mornarji se zdaj pripravljajo na slavnostni sprejem kakega medveda ali gorskega leva.

Z BOJNE FRONTE:

AFRIKA — Ameriški težki bombniki so večeraj bombardirali Tripoli, z namenom, da zaprejo beg Rommelovi armadi, ki beži proti Tuniziji. To je bilo prvič, da so Amerikanci bombardirali Tripoli, glavno mesto italijanske Tripolitane.

RUSIJA — Rusi poročajo, da so zavzeli nadaljnjih 43 mest in vasi. Nemci skušajo s protinapadi ustaviti Ruse. Rusi so večeraj obkolili važno mesto Georgijevsk v Kavkazu.

ANGLIJA — Angleški bombniki so večeraj bombardirali nemško industrijsko mesto Essen. Bombe so zanelile silne požare, ki so bili videti na milje daleč.

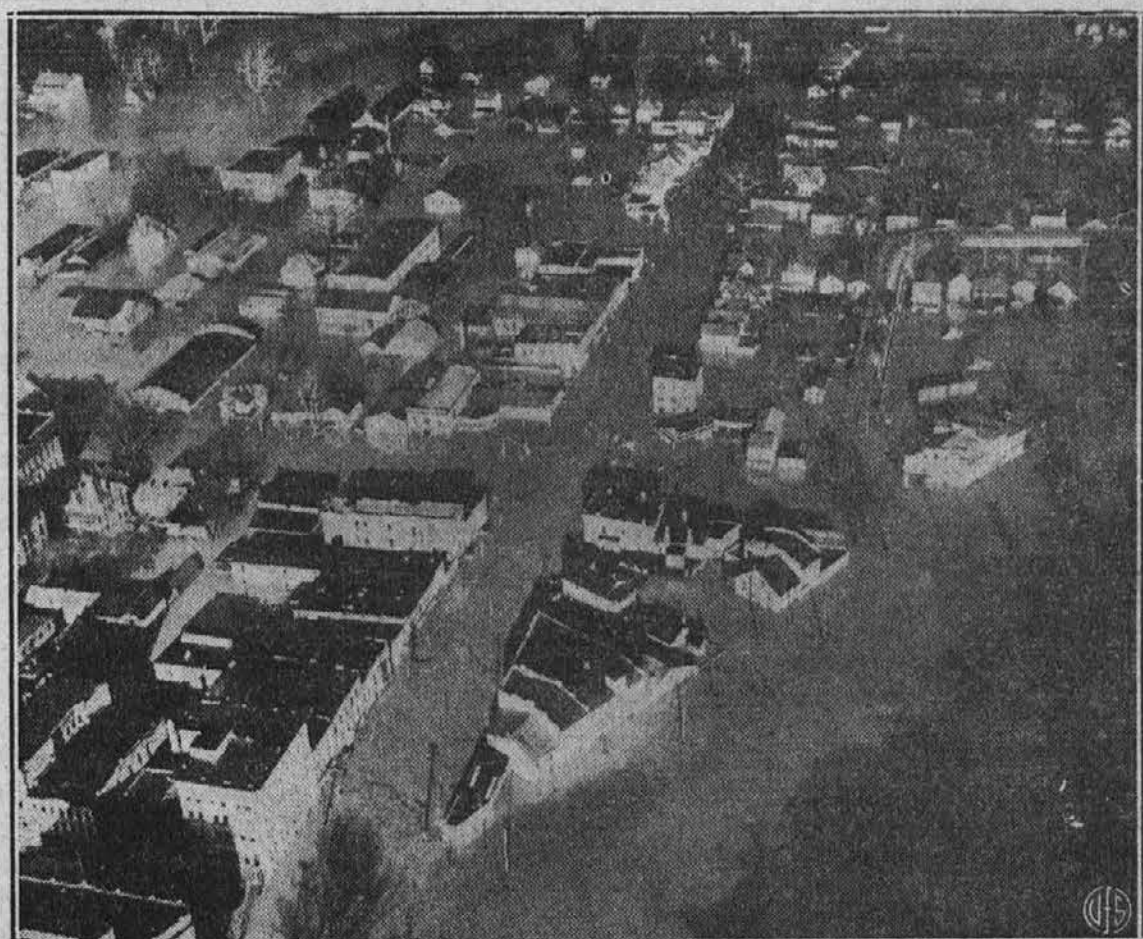
Za edinstvo upora v Jugoslaviji

London. (ONA) — Zaupnik jugoslovanske vlade v izgnanstvu je izjavil danes, da si je izbrala nova vlada za svojo največjo nalogo v letu 1943 zedinjenje vseh borbenih sil v Jugoslaviji, da se doseže večja udarnost za odločilne vojaške operacije.

Lokalna središča upora, skupno z vojaškimi operacijami generala Draže Mihajlovića, so že dozdaj uspela, da pretirajo skoraj vse prometne zveze osišča, kar zelo vnetirja naci-fašistično vodstvo.

Bolniški čeki dospeli

Bolniški tajnik društva sv. Jožefa, št. 169 KSKJ naznaja, da je prejel bolniške čeke, po katere bolniki lahko pridejo ali pošljejo ponje.

Kadar stopi voda čez bregove. — Slika kaže mesto Marietta, O., kjer je reka Ohio stopila čez bregove in poplavlila mesto. Voda je bil devet čevljev nad normalo.

Trgovci bodo poslovali z kuponi za merjenje potom bank

Washington. — Urad za kontrolo cen naznaja, da bo začel poslovati s programom za racioniranje 27. januarja, kar se tiče trgovcev. Trgovci, na drobno in debelo, bodo poslovali potom bank na isti način, kot zdaj poslujejo s čekovnim računom. Znamke in kupone, ki jih dobe od odjemalcev, bodo deponirali na svojih bankah in iz tega depozita bodo potem naročevali novo zalogo.

Sistem bo deloval na isti način, kot čekovni račun, ko trgovci nalože denar in potom čekov plačujejo iz tega depozita.

Vsi trgovci, ki so v decembru prodali za \$5.000 živil, bodo morali začeti 27. januarja s tem sistemom. Trgovci, ki so prodali za manj kot \$5.000 živil decembra, se bodo tudi lahko posluževali tega sistema, toda prisiljeni niso v to. Dalje bodo morale imeti ta sistem vse veržne trgovine, vsi trgovci na debelo in vse gazolinke postaje.

Odjemalci pa bodo dobili svoje znamke in kupone kot doslej od odborov za racioniranje. Trgovci ne bodo imeli s tem programom nobenih stroškov. Banke bodo dobile pa svojo odškodnino od urada za kontrolo cen za svoje delo.

Na Bermudi smejo zdaj voziti avtomobil

Hamilton, Bermuda. — Postavodaja je odstranila te dni zadnjo zapreko, ki je preprečevala voziti avto na cestah otoka Bermuda. Odkar je izumljen avto, ga še ni bilo videti na Bermudi.

Novi uradniki

Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ je izvolilo za letos sledeč odbor: Predsednik Frank Fabian, podpredsednik Frank Jansa, tajnica Angela Mencin, 1173 E. 61. St. tel. HE-9189, blagajničarka Mary Stanonik, zapisničarka Mary Zupančič, zadržniki: dr. Kern in dr. Oman. Duhovni vodja msgr. B. J. Ponikvar. Seje so vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob pol dveh popoldne.

Tesla bo dobil uradni državni pogreb

New York. — Truplo jugoslovanskega izumitelja Nikola Tesla bo ležalo na mrtvaškem odru do torka. V torek 12. januarja mu bo pa priredila jugoslovanska vlada uradni državni pogreb.

Hrvaške čete se sedaj vračajo iz Rusije

New York. (NYT) — Iz Berna je prišla brzobjavka, da so se hrvaške čete, ki so se vezbale v zaledju ruske fronte, začele vračati domov. Odpoklicane so bile zaradi naraščanja uporniškega gibanja, ki je silno zagorelo, odkar je pritisnil mraz. Italijanske časniške agenture poročajo iz Rima, da bodo te hrvaške čete nastopile proti upornikom.

Dr. Ante Pavelić, predsednik hrvaške vlade, je baže interveniral v Rimu in Berlinu radi izdatnejše vojaške pomoči, toda zaman — Nemci so mu odgovorili, da je ne morejo dati radi položaja na ruski fronti in v Afriki. Italija je sicer poslala par polkov, toda ta pomoč je bila nezadostna.

Dr. Ante Pavelić je nato zaprosil v Berlinu, da mu vrnejo hrvaške čete iz Rusije. Prvi oddelek je baže danes prispel v Zagreb. Na kolodvoru ga je pozdravil dr. Pavelić in dejal med drugim: "Niste prišli nazaj na počitek, temveč zato, da odidete skupaj z Nemci in Italijani v boj proti upornikom."

PROMETNE POSTAVE NISO SAMO ZA OTROKE, AMPAK TUDI ZA ODRASLE

Clevelandski policijski načelnik, Geo. J. Matowitz, svari avtne voznike, da morajo biti bolj previdni in pazljivi, kadar vidijo starega človeka iti preko ceste. Pretečeno leto je bilo ubitih na clevelandskih ulicah 92 oseb. Petdeset od teh, ali 62% je bilo starih nad 50 let. Stari ljudje, ki niso še nikdar vozili avta, ne vzamejo morda za resno nevarnost, ki jim preti od avta.

Mnogo je ljudi, ki si domišljajo, da so prometne postave napravljene samo za varstvo otrok. To je bilo morda že res pred nekaj leti, toda danes otroci niso več glavni problem. Od 92 pešcev, ki so bili ubiti lansko leto, jih je bilo samo 9 šolskih let.

Policijski načelnik svetuje, naj odrasla mladina pouči stare ljudi, kako naj se pazijo, kadar so zunaj na cesti, zlasti pa, kadar gredo preko ceste. Stari ljudje naj se zavedajo, da niso več tako gibčni, da jim je morda vid in sluh opešal.

Vozniki in pešci, oboji naj bodo previdni in nesreč bo mnogo manj.

Naši vojaki

Iz taborišča Campbell, Kentucky, je prišel na dopust vojak Ivan Rožanc, sin Mr. in Mrs. John Rožanc, 15216 Lucknow Ave. V sredo odide zopet nazaj.

Spomnite se pogosto svojega sina, sorodnika ali prijatelja, ki je v službi Strica Sama in mu pošljite kako kartico ali pismo. Fantje imajo radi kako vest od doma.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor
1117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.50.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 8 Mon., Jan. 11, 1943

Težavno bo za gospodinje

Ameriške gospodinje bodo kmalu dobile v svoje gospodinjstvo popolnoma nov sistem. Dobile bodo nov sistem merjenja ali racioniranja živil enkrat koncem tega meseca, ali začetkom februarja. Vlada bo dajala na mero razna živila, katerih primanjkuje, da bo tako zagotovljena enaka mera za vse.

Nov sistem bodo imenovali merjenje po točkah (point rationing). Načrt so si izposodili od Angležev, ki ga imajo v rabi že od 8. januarja 1940 in pravijo, da se je dobro obnesel in da ga smatrajo angleške gospodinje kot zelo praktičnega.

Na prvi pogled se bo zdel ta nov merilni sistem našim gospodinjam zelo zagoneten in neumljiv. Toda urad za kontrolo cen zagotavlja, da je sistem zelo enostaven in da ga bodo gospodinje kmalu razumele in se ga kmalu privadile.

To merjenje po točkah bo pa povsem drugačno kot je sedanje merjenje za sladkor in kavo, ko je treba dati kar kupone ali znamke. Razlika bo v tem, da en kupon ali ena znamka kupi sedaj, recimo, tri funte sladkorja. Po novem sistemu bo pa gospodinja lahko kupila s kuponi, kar bo hotela v mesu, na primer goveje meso, telečje, prašičevo, koštrunovino ali bravino.

Po sedanjem sistemu imajo vsi kuponi enako vrednost. Po novem sistemu bodo pa za enotedensko uporabo razne vrednosti in sicer bodo imeli vrednost v točkah: 1, 2, 5 in 8.

Tako boste po novem sistemu dali toliko "pointov," kolikor bo vredno kake vrste meso. Steak, na primer, bo vreden morda 8 pointov in funt, dočim boste dali morda za hamburger samo 4 ali 6 pointov, kakor bo že to določila vlada. Ker bo imela gospodinja samo gotovo množino teh točk ali pointov, jih bo lahko porabila, kakor bo hotela. Dražje stvari bo kupila, več pointov bo morala dati. Če bo kupila pa cenejše vrste meso, ji bo treba dati manj pointov za vsak funt, pa bo lahko kupila zato več funtov.

Torej če bo treba dati za en funt steaka 8 pointov, za funt hamburgerja pa 4 pointe, boste lahko kupili dva funta hamburgerja za 8 točk.

To bo prav tako kot je sedaj, če ima, na primer, gospodinja en dolar za večerjo. Če kupi cenejše stvari, jih bo dobila več za isti dolar, kot če kupi dražje stvari. Če kupi, recimo, ledice, vampe, obisti, ali kaj takega, bo dobila te stvari več za isti denar, kot če kupi najdražji steak.

Tako bo tudi s tistimi pointi ali točkami: gospodinja jih bo dobila za vsak teden gotovo število. Če bo kupovala drage stvari, ji bo pointov kmalu zmanjkalo. Ako bo pa tiste točke razdelila za ves teden in kupila vsak dan samo toliko in ne več, jih bo imela lahko za ves teden.

Predno bo šel ta sistem v veljavo, bo vlada naznanila javnosti, koliko pointov je vredna vsaka stvar. Tako bo lahko vsaka gospodinja preračunala, kako mora kupovati, da bo imela za ves teden dovolj znamk. To je prav na tak način, kot če da mož ženi za ves teden, recimo, \$15 za meso in grocerijo. Gospodinja mora kupovati tako, da ima \$15 za ves teden dovolj. Pa enkrat kupi boljše, drugi nekoliko ceneje, enkrat več, drugi manj.

Vlada bo dala prav tak sistem, da bo s tem zagotovila, da se ne bo kupilo nobene stvari več, kot bo vlada videla, da bo zadostovala zaloga. Vlada ve, kako velika zaloga te ali one vrste živil je v deželi, zato mora pa gledati, da bo zaloga zadostovala za dovolj dolgo in da bo vsaka oseba dobila, kolikor potrebuje, da ne bo nihče stradal.

Ta nova knjiga za merjenje, ki bo nosila številko 2 (številka 1 je sladkorna karta) bo imela štiri strani plavih znamk in štiri strani rdečih znamk. Najprej se bo rabilo plave znamke, potem pa rdeče, kakor bo določila vlada. Plave znamke se bodo rabile za zelenjavo in kantar in steklenicah. Za rdeče znamke pa vlada še ni določila predmete.

Vsaka znamka bo nosila številko, ki bo kazala, koliko točk je vsaka znamka vredna. Poleg tega pa bodo imele znamke črke, ki bodo določale dobo, za katero bo vsaka znamka veljavna. Vlada bo pravočasno naznanila, za katero dobo je vsaka znamka veljavna.

Trgovci, ki bodo dobivali od odjemalcev te znamke, bodo kupone deponirali na bankah. To bo služilo v njih kredit za nove zaloge blaga, ki jih bodo naročali od trgovskih hiš ali razvažalcev.

Kot rečeno, vlada bo naznanila v javnost, predno bo stopil ta nov način odmerjanja v veljavo, vse natančno glede sistema, koliko točk je vredno posamezno blago in za katero dobo je ta ali ona znamka veljavna. V začetku bo morda nekoliko sitno za gospodinje, toda se bodo kmalu privadile.

Vlada je uvidela, da mora nekaj ukreniti, da se zagotovi vsaki osebi enak delež živil in da se ta živila enakomerno razdele po vsej deželi. Drugače bi imeli nekateri vsega dovolj, drugi bi bili pa lačni.

BESEDA IZ NARODA

Za naše trpeče brate in sestre

Zadnji četrtek se je vršila letna seja slovenske sekcije št. 2 JPO. Skoro ne vem kaj naj bi zapisal o udeležbi in zanimanju od strani društvenih zastopnikov. Opaziti je bilo zastopnike in zastopnice iz Jutrova in zapadne strani, a najbližjih pa le malo. Vendar pa je bilo opaziti vsaj med navzočimi, da so pripravljeni stopiti na delo, da bomo v tem letu pokazali malo več zanimanja v tem pogledu.

Bratje in sestre, ali se mi sploh zavedamo velikanskega pomena te naše pomožne akcije? Zdi se mi, da ne. Če samo malo pogledamo krog sebe in bomo videli, da smo pripravljeni prišpevati v ta in oni sklad, v tej in oni kampanji, na desno in levo, a ko smo pa vprašani za pomoč svojim lastnim rojakom v domovini — pa tako malo odziva. Če bi sleherni Slovenec in Slovenka, ki v resnici še čuti in se zaveda, da se po njegovih žilah pretaka slovenska kri in ki ima še čuteče srce do svojega trpečega brata in sestre tam onstran morja, žrtvoval (če je to žrtev) samo en cent vsak dan v letu za ta plemenit namen, bi danes lahko pokazali že precejšnjo vsoto.

Pomislite, samo en cent na dan in koliko bi bilo to koncem leta! Koliko bi se s tem lahko pomagalo naši nesrečni stari domovini. Zbirajmo sedaj, ko nam je malo lažje pritrpati si kak cent, kot pa mogoče bo to po vojni. Pred vsem pa se moramo zavedati, da ko bo vojne konec, takrat bo malo prepozno pričeti z zbiranjem, kajti takrat bo morala biti pomoč takoj na mestu. Sedaj je čas, da se spomnimo besedi našega pesnika, ki pravi: "Odpri roke, odpri srce, otiraj bratovske solze..." Pa ne samo, da se spomnimo na te besede, ampak se tudi ravnajmo po njih.

Ali si sploh morete predstavljati hvalačnost in veselje naših nesrečnih trpinov tam doma, ko bodo zvedeli, da jih bratje in sestre na tujem niso pozabili. Ali ne bo tudi vam srce v prsih veselja zaigralo v zavesti, da ste tudi vi prispevali v ta namen in da je mogoče ravno vaš dolarček rešil trpečega brata ali sestrico pogina? Lep vzgled nam je pokazalo naše clevelandsko društvo "Lunder Adamič," ki zasluži vse priznanje in žeteli bi bilo, da bi našlo veliko posnemalcev med našimi bratskimi društvi. Izvoljeni odbor št. 2 JPO-SS bo storil vse kar bo v njegovi moči, a brez vaše pomoči ne bo uspeha. Zato pa ste že danes prosi, da se odzovete, kadar dobite vabilo tega odbora na sodelovanje.

Tajnik št. 2 JPO-SS.

Radi imajo naš list

Cicero, Ill. — Pošiljam vam naročnino za eno leto za Ameriško Domovino. Zelo se nam je priljubila list v teh težkih časih, ker prinaša veliko novega in zraven tudi dosti za razvedrilo. Posebno se nam dopade kolona "Če verjamete, ali pa ne." Dobro je, da človek včasih pozabi za nekaj časa težke vsakdanje skrbi in težave. Želim vam mnogo napredka in uspeha ter vam voščim srečo in zdravja v novem letu, kakor tudi vsem naročnikom tega lista.

Ana Križanič,
1216 S. 57. Ave.
Cicero, Ill.

Sirska država Jebel Ed Druz je imela v rimski dobi mnogo več prebivalstva, kot pa ga ima danes.

ri, s katerimi so nekateri zaradi drugačne nezaposlenosti vznemirjali Jugoslovane. Že večkrat smo dejali, da bodo dogodki in predvsem narod, ki se v zemlji bori, temeljito pomedli s takimi kratkovidnimi vaškimi politikanti. Tudi tam, kjer so tolikokrat z velikim pompom pokopavali jugoslovansko idejo, tam, kjer so zavladali razbojniki in kraljevi morilci, rase in se krepki poživila in pomlajena jugoslovanska misel. Se dospe po kak histrični krik tam iz Amerike — ne iz slovenske — ki rešuje z zadnjimi branci separatistične tendence. Ali ti kriki so kriki obsojenca na smrt.

"Kakor vidimo, nam je po tolikem trpljenju in tolikih preizkušnjah vendarle zopet enkrat zasijal žarek upanja v skorajšnje osvobodjenje. Da bi nam stal v tem upanju Bog ob strani!"

Imenik zastopnikov za redno letno delniško konferenco S. N. D. dne 14. januarja

Ime društva	Ime zastopnika
1 Brooklyn št. 135 SNPJ	Joseph Jauch
2 Cankarjeva Ustanova	Frances M. Tavcar
3 Carniola Hive št. 493 T. M.	Joseph Sunisk
4 Carniola Tent št. 1288 T. M.	Louis Rosman
5 Cleveland št. 23 ZSZ	John J. Gabrenja
6 Cleveland št. 126 SNPJ	John Sunisk
7 Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ	Agnes Jerich
8 Concordians št. 185 SNPJ	Josephine Centa
9 Comrades št. 566 SNPJ	Frank Wirant
10 Danica št. 11 SDZ	John Renko
11 Doslučenci	John Zalar
12 Enakopravnost	Frank Cesnik
13 France Prešeren št. 17 SDZ	Anton Vehar
14 Glas Francoskih Delavcev št. 9 SDZ	Rudolf Widmar
15 Godba Bled	Anton Zakrsek
16 Hirska Vila št. 173 ABZ	Mary Bradac
17 Ivan Cankar	Frank Jansa
18 Jugoslav Camp št. 285 WOW	Frank Snole
19 Jurana Zvezda št. 137 ABZ	Michael Telich
20 Kristusa Kralja št. 226 KSKJ	Anton Wapotic
21 Lipa št. 129 SNPJ	Josephine Močnik
22 Lučka Dolina	Frank A. Turek
23 Lunder-Adamič št. 28 SNPJ	Joseph Skuk
24 Napredne Slovenke št. 137 SNPJ	Krist Stokel
25 Napredni Slovenci št. 5 SDZ	Matija Mesec
26 Naprej št. 5 SNPJ	Cecilia Subel
27 Novi Dom št. 7 SDZ	Andy Sadar
28 Abraševec pevski zbor	John Pollock
29 Pečlarski klub	Frank Zorich
30 Progressivne Slovenke	Frances Legat
31 Ribnica št. 12 SDZ	John Krebel
32 Slovenska Narodna Citelnica	Josephine Turk
33 Slovan št. 3 SDZ	Mathew Debevec
34 Slovenec št. 1 SDZ	Andrej Tekauc
35 Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ	Mary Stanonik
36 Socialistični klub št. 27	Anna Erbenik
37 Socialistični pevski zbor Zarja	Frank Modic
38 Spartans št. 576 SNPJ	John Vidmar
39 Sreca Jezusovega	Terezija Zele
40 Sreca Marije (stara)	Nezka Kalan
41 Sv. Ane št. 4 SDZ	
42 Sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ	
43 Sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ	
44 Sv. Vida št. 25 KSKJ	
45 St. Clair Grove št. 98 WC	
46 Svobodomiselnice Slovenke št. 2 SDZ	
47 Tabor št. 139 SNPJ	
48 Triglav Washington št. 38 SDZ	
49 George Washington št. 180 ABZ	
50 Washington št. 32 ZSZ	Frank Fende
51 Vodnikov Venec št. 147 SNPJ	Milka Pegon
52 Glasbena Matica	Howard Cernie
53 Clairwoods št. 40 SDZ	
54 Pevski zbor Sloja	

Nova zanimiva ruska slika o vojni z nacijo

Eden najbolj impresivnih prva ruska slika, v kateri govorijo o sodelovanju med Rusijo in njenimi zahodnimi zavezniki se razvija iz novega filma, ki nosi naslov "V ozadju sovražnika." Vse govorjenje v sliki je v angleščini.

Ta slika, ki bo kazana v CIRCLE gledišču, E. 102. St. in Euclid Ave. v četrtek 14. januarja, je bila narejena v sovjetskem studiju Youth, ter je to

velja še bolj za razstrelko, kjer traja tlak le tisočinke kune. Za dinamit so izračunali v hipu detonacije tlak 1000 atmosfer! Lahko si mislite, da bi ta neznanstveni preizkus bi trajal le prav mogoče hen hipec, raztreščil tudi močnejši jekleni obod.

Sicer je pa moči strel iz ške tudi preizkuševalno uporabi, biti, da se doseže izredno visok tlak vsaj za drobec časa. To je prof. Ramsauer v berlinskem preizkuševalnem zavodu opustil ta preizkus. Dve pušni na koncu cevi z vijaki pridruga na drugo, tako da obe cevi tvorili celoto. Nato iz ene cevi izstrelil cilindri izstrelek, izstrelek je priletel v drugo cev, v njej je zgrizel zraku v najhujši pritisk. Tem je izstrelek spet šinil v cev. Tu se je isto izvedlo, kroglja je šinila spet nazaj, ko je švigala kroglja iz ceve, dokler se zaradi izgrizljenja trenju ni umirila.

Ves ta potek so filmsko snemili tako, da so v eno cev zali špranjico, ki je bila razsvetljena, aparat pa je obdajal posnetke. Z 62,000 posnetki v sekundi se je posrečilo, da špranji posnemati sence, gle, ki je švigala sem in tja, bolj zanimivi so bili izsledki, ko so jih s tem dosegli, da strelni brzini 500 m na sekundo kakršno je lahko doseči, vedno stal v cevi, kamor je kroglja šinila, in ki je bila napolnjena s 1 milijonov atmosfer!

(Ena atmosfera je pritisek kg na 1 kv. centimeter.)

Ogljikov kis se je segrelo v 20,000 stopinj Celzija. Tudi mivilke seveda nimajo prejem prav resničnostnega poteka, kar računski postopki, ki jih prej nismo dosegli, niso v smislu uporabljivi za tehnične ekstremne razmere. Vendar po tem moči spoznati, da izredni odnosi so pri tem ni.

To je uničujoče in ljuče orožje, a je tudi no in odkrito, najprimernejše orožje za roke vojakov. Če je bilo uporabljeno v kalni eksperiment, kar da ima znanstvo povsod besedo in je tudi orožje selnosti; če je v rokah njih borcev za domovino, miselnost najlepše popl za svoj trud.

Krompir se ne razkuj

Če dodamo vodi, v kuhinji denemo kuhati malo krompirja, da se krompir ne bo razkujal. Krompir ocedi predno zate, pa na malj novega krompirja kuhaj dalje. Krompir je vendar pa pri tem izredno sladen okus.

Vojak Stopfelc je pisal materi domov. V pismu med drugim tudi rekel: "Toda v tem taborišču, sinu, strup, pa še tega so takoj porcije."

Na vrhu male vzpetine je bil vnezdil ameriški vojak, ki je samcat delal mnogo domačij vice Japoncem s svojo co. Japonski poveljnik je slal celo stotnijo, naj jih hrib in prežene trnaste rina. Kmalu zatem je sati silno streljanje. Nato se vrne japonska ja nazaj in poveljnik stotnika: "Zakaj ste vrnil?"

"Ne zamerite, gospod mandant, saj na hribu en marin, ampak sta javil stotnik."

ŽALOST IN VESELJE

Spisi Andrejčkovega Jožeta.

"Tako je, ljubi moj Aleš," oči zrl po cesti, koder je odšel Aleš. Polglasno je mrmral za njim še zadnji blagoslov.

III.

Kateri stari vojak se ne spominja radostno onega dne, ko se je bila mogočna bitva pri Novari? Radecki je bil poveljnik avstrijskim četam, ki so zmagovito drle vedno dalje in dalje. Iz tisočero grl se je razlegal veseli krik hrabrih vojakov v raznih jezikih. Vse je bilo navdušeno, vse je hrepelo zdaj in zdaj pokončati sovražnika.

Alešu so ravno prav prišle njegove vednosti. V enem letu je postal korporal pri topničarstvu. Že 1848. leta je bil v mnogih bitvah, in 4. avgusta pri Milanu se je skazal pravega junaka, zato pa je tudi dobil zlato svetinjko, katero mu je poveljnik sam pripel na hrabra prsa ter ga pohvalil v priporočilo. 23. marec 1849. leta je napočil. Pri Novari so grmeli topovi, da se je zemlja tresla.

Baterija, pri kateri je bil v vrsteh Aleš, stala je na majhnem višini, najbolj nadlegovana od sovražne strani. Mnogo konj je že pocepalo in tudi možje se je vedno bolj krčilo. Aleš je kmalo sprevidel, da je lega jako neugodna na tej višini, ker niso bili od nobene strani zavarovani in je sovražno streljivo padalo naravnost med nje ter mnogo škode učinilo, med tem ko je bilo laško topničarstvo za nekim prevalom, da naši niso imeli nič kaj dosti uspeha. Aleš dolgo premišljuje, kako bi bilo moč sovražniku od strani do živga priti ter ga prepoditi s pripravnega kraja.

Razodel je svoje misli tudi stotniku. Ta ga pohvali zavoljo njegove previdnosti ter mu veli, naj urno poišče pripravnega mesta, kjer bi bila baterija bolj zavarovana. — Aleš oddi rja po bliskovo skozi majhen gozdič in ondi pride v ozko dolino, odkoder je lahko pregledal sovražnikovo mesto na višini. Že je našel pripravno lego, ali zdajci prižvižga krogla ter podere njegovega konja na tla. Z velikim trdom se spravi Aleš izpod konjske teže ter hoče peš bežati, ali zdajci planejo iz grmovja trije Lahi z nasajenimi bajoneti. Aleš izdere sabljo ter se brani kolikor mogoče preobilnemu nasprotniku, slednjic pa se podtakne ob lastne ostroge in pade na tla. Ta trenutek porabijo sovražniki; urno planejo nanj, izvijo mu orožje, potem pa ga tirajo v svoje stanišče.

Aleš je bil sedaj vjet. Ta nesreča ga ni toliko pekla, nego skrb za svojo baterijo, ki bo morda zastoj pričakovala njegovega sporočila. Videl je v kakoj nevarnosti se nahaja, da bode morala omagati, ako ne dobi pomoči, ali kaj je bilo začeti? on ni mogel nič storiti, vojaki z nabitimi puškami so ga stražili ter mu odvzeli vse upanje rešiti se.

Proti večeru so odgnali Aleša še z nekaterimi drugimi nesrečnimi vjetniki v neko selišče, kjer so jih zaprli v majhno kapelico sredi vasi.

Zunaj je nastala temna noč, nebo se je preoblačilo in pripravljal k nevihti. Alešovi tovariši, trudni dolgega pota, so kmalu pospali na trdih tleh, on pa je pokleknil pred majhnim altarcem, edinem v tej kapelici, ter goreče molil k Bogu in Materi Božji sedem žalosti, katere podoba je ravno bila v tem oltarju, kar mu je razodela blede luč v majhni svetilnici. Stari Peter mu je večkrat pravil, da ga je mnogokrat čudovito rešila v krvavi bitvi molitev k prečisti Devici.

(Dalje prihodnjic.)

1943	JAN.	1943
Su	Mo	Tu
3	4	5
6	7	8
9	10	11
12	13	14
15	16	17
18	19	20
21	22	23
24	25	26
27	28	29
30		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JANUAR

16.—Glasbena matica, plesna veselica v SND.

17.—Glas clevelandskih delavcev št. 9 SDZ, proslava 30-nice v SND.

17.—Pevski zbor "Planina" priredi koncert v SND, Maple Heights, O., ob 7:30 zvečer ob priliki pet-letnice obstoja.

23.—Društvo Kristusa Kralja, št. 226 KSKJ, plesna veselica v SND.

24.—Ivan Cankar, predstava in ples v SND.

29.—Rooseveltov ples v SND.

30.—St. Vitus Booster Club, plesna veselica v SND.

30.—Podružnica št. 3 SMZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

FEBRUAR

6.—Društvo France Frešeren, št. 17 SDZ priredi plesno veselico v auditoriju SND na St. Clair Ave.

13.—Društvo Cleveland, št. 126 SNPJ bo priredilo v SND domačo zabavo ob priliki 33-letnice obstoja.

14.—Društvo Ribnica, št. 12 SDZ proslavlja 30-letnico obstanka v auditoriju SND na St.

Clair Ave.

20.—Društvo Ložka dolina, plesna veselica v SND.

27.—Društvo Danica, št. 11 SDZ, plesna veselica v SND.

28.—Ivan Cankar, predstava v SND.

NAŠA DEKLETA

Slika iz našega kraja. Spisal Podgoričan.

"Pa naj ti Rozala popravi in rokave posname, ako so preširoki. . . . Takrat si pa rekla, da ti mora narediti široke, pa sem ti jaz branila. . . ."

"Takrat je bilo tako, sedaj je pa tako. Vi se prav nič ne razumete na novo nošo. V popravljeni obleki pa ne pojdem o veliki noči v cerkev. . . ."

"Ne bodi, ne bodi taka!"

"Kaj vi veste! . . . Vsi bi za menoj kazali s prstom in se mi smijali, češ, lejte jo v popravljeni obleki. . . . O, ali vas ni sram, ko bodo ljudje govorili,

da pri nas več ne premoremo za novo obleko. . . . Sram naj vas bo, ako svojih otrok ne morete oblačiti! U—u—u! . . ."

"Jaz ti je ne morem kupiti."

"Vi? . . . Saj vem, da ne! . . . Kaj boste vi, ki nimate nikoli ničesar. Oče naj mi kupi jo, saj delam za očeta."

"Le reci mu, bodeš že izvedela! Že za božič sem ga komaj pregovorila, da je dal denar, sedaj se pa res ne upam več. . . ."

"Kakor hočete! . . . Mislite, da je meni kaj hudo zato? . . . Prav nič! . . . O, kaj še! . . . Jaz bodem vsejedno imela novo obleko, kakoršno bodem hotela. . . . Ampak to vam povem, doma ne bom. Ako ne pojdem v Ameriko — bodem že komu pisala, da mi pošlje karto — pojdem pa v papirnico ali predilnico in potem si bom za svoj denar že kupovala obleko, kadar in kakoršno bodem hotela. . . ."

"Kaj? — Taka si? . . . Kje bomo pa jemali denar? Pomisli malo!"

"O, denar! . . . Za pijačo ga imajo oče vedno. . . . Saj vidite, kako dolgo jih ni domov. . . . Ali mislite, da ne pijejo? . . . Za tobak mora biti denar, naj se vzame kjerkoli — čeprav ni soli; — kadar je pa treba kupiti kakšno kikeljco, predpasnik ali ruto meni, o, takrat pa ni in ni denarja, akoravno ga je dovolj za vse drugo. . . ."

"Saj vidim. . . . Pa imejte dekle namesto mene, pa boste videli, da vas bode več veljala, kakor jaz. Delam vam po zimi in letu, zredila sem prešiče kot nobena druga v vasi in zato nimam nobenega plačila. Vesela sem in zadovoljna, ako mi kupite malo obleke. . . . Pa mi jo kdaj prostovoljno? Vselej vas moram prositi zato in menda samo želite, da bi po kolenih drsala pred očetom in jih z rokami prosila. O, pa poskusite z dekle!"

"I, kajpak! . . . Kar tako-le se bodeš izmišljevala! Pa, da bodeš vedela tvoje obleke nas stanejo toliko kakor tri dekle." "U—u—! . . . Tako, šele sedaj vem, kako me imate radi. Še tistih cap, ki jih imam ob nedeljah, mi ne privoščite! — U—u—! . . . Ali ste vi moja mati? . . . O, ne bodem doma, ne, raje grem služiti, mi vsaj nihče ničesar očitati ne bo mogel. . . . U—u—! . . ."

Vsaka solza je padla na materino srce in ko se jih je vtil po hčerkinem licu cel potok, bila je mati premagana in je rekla: "Ne tuli tako! . . . Bom že pregovorila očeta, da ti kupi obleko." "Pa ruto tudi!" "O, ti nesrečni otrok, da nima nikoli dovolj!"

"Kajpak, k novi obleki mora biti tudi nova ruta, čevlji se bodo kupila pa sama."

"Kje imaš pa kaj denarja?"

"Ne veste, da mi je zadnjič nekaj podaril mesar, ki je kupil prešiče, drugo. . . . Uršika zardi in povesi oči."

"Drugo si pa meni ukradla. O, sedaj pa vem, kateri dihur je pobiral po gnezdihi! Pa naj bo še za takrat. Le kupi si čevlje! Rut imaš pa dovolj."

"O, ruta mora tudi biti. . . ."

"Ne boš! . . . Za vsak praznik imaš drugačno in že več ne vem, koliko jih imaš. . . . Zadnjič za božič je veljala deset kron. . . . Ta je bila dovolj draga in lepa, da jaz nisem videla še nobene take. . . ."

"Da bi bila jaz na veliki ponedeljek v tisti ruti, kakor sem bila na Štefanji dan? . . . Nikoli! Raji sem brez maše. Ruto mi morate kupiti. U—u—!"

"Kje bomo pa jemali?"

"Kjer hočete! . . . Kaj bode pa on dejal, on, Smolnikarjev Janez, ako ne bodem imela nove obleke?"

Začujejo se koraki.

"Lej, oče prihaja, pa mu reci!"

Uršika poskoči od mize in si obriše oči.

"Da bi me topli, kaj ne? . . . O, saj jih poznam! . . . Da veste, ako ne bode nove obleke in rute, pa ne bom ostala doma! . . . Le povejte jim! . . ."

Mati globoko vzdihne. Ko pride oče v hišo, smukne hčerka ven.

2. "Naše dekle ne sme ostajati za drugimi!"

"Ej, pa si se precej zamudil pri cerkvi!"

"Sem se nekoliko. Stojan mi je imel nekaj povedati, potlej sta prišla pa še Ličan in Kraljan."

"Pa ste šli pit."

"I, seveda! . . . Kaj smo hoteli stati zunaj, da dobim naklad, kali? . . ."

"Tako-le zapravljaš!"

"I, tega mi vendar ne moreš očitati! Včasih le ne morem drugače, kakor da izpijem kozarec vina. Danes nisem napravil več kakor pol litra."

"I, Bog ve, koliko si pa pokadil. . . ."

"Stojan mi je podaril kratko, pa jo še sedaj imam. Zakaj vreš, kadar ni treba?"

"O, treba, treba! — Pa bi si vendar kaj utrgal. Veš, da je treba na vseh straneh, in za Uršiko bode treba nove obleke."

"Kaj si izmišljaš? . . ."

"Obleke ji bode treba za veliko noč!"

"Dekliču? . . . Menda si padla na glavo! . . . Saj si dolžna šivilji še od zadnje obleke, pa se že meniš o novi? . . . Pa, ko bi ji bilo je treba. Sam ne vem, koliko oblek ima. Sleherno nedolgo ima drugačno na sebi. Nečimernost! . . . Pa še to ti ni dovolj? . . . Katera pa ima toliko? . . . Raji sebe poglej! . . . Sebe spodobno obleči! . . . Ti pa hodiš zamazana in delavniška kikirja je vsa v franžah, kakor kakšne gospode. . . . Pa ti tega nečeš videti, ampak dekle hočeš navleči z vsakovrstnimi capami. . . . Vsaj ti bodi modra, ako ni še dekle!"

To reki odloži suknjo in kamizolo pa sede k mizi, kjer je sedela prej hčerka.

"Prigovarjati pa znaš. . . . Škoda, da nisi postal duhoven."

"Res škoda. Vsaj za ženske obleke bi mi ne bilo treba skrbeti."

"Kaj malo skrbiš! . . . Še nikoli nisi vprašal, ako Uršika kaj manjka."

"Saj mi ni treba vprašati, ker me ti spomniš tudi takrat, kadar treba ni. . . . Veš, kaj si počela v adventu, da si me pregovorila in sem ji kupil? . . . Skoraj bi bil moral prodati kravo. . . . In ko sem dal denar za obleko in je imela o božiču novo, kolikokrat je bila potem oblečena? Ha? Samo enkrat in

potem nobenkrat več. . . . Ali ji je bilo kaj potreba? . . . To mi povej!"

"Ti tega ne umeš!"

"Kajpak, da ne! . . . Naj bi imela dve ali tri obleke, nič bi ne dejal, ali toliko! . . . Polna omara je njenih kikelj; moja prazna suknja in kamizola in tvoja poročna obleka vise pa pa pod streho in se praše. . . . Ali je to prav? . . . Ali je tega treba? . . ."

"E, mora že biti tako! . . . Dekleta se morajo čedno nositi, drugače jih nihče ne pogleda."

"Ha-ha-ha! . . . Da si tudi ti tako neumna! . . . Gledajo jih pač, gledajo, pa se jim posmejujejo in se vprašujejo, čega se so in kakšne nespametne stvari imajo. . . ."

"E, kako znaš. . . ."

(Dalje prihodnjic.)

DELO DOBIJO

Delo dobi mesar

Izučen mesar dobi dobro in stalno delo v slovenski mesnici. Za naslov vprašajte v uradu tega lista. (x)

Vsi bivši uslužbenec

Forest Garment Company

ki je sedaj

Brunner Company

632 W. St. Clair Ave. In ženske, ki jih veselijo šivanje oblek in pralnih oblačil, naj pridejo k razgovoru z Mr. J. PALCO za stalno delo čez leto.

Polni ali delni čas.

Plača od ure ali od kosa. (11)

MALI OGLASI

Soba se odda

Odda se čedna front soba za poštenega moža. Zglasite se na 7511 Cornelia Ave. (8)

Lepa prilika

Naprodaj je popravljalnica čevljev z vsem orodjem in stroji. Na teden dela \$100 prometa in več. Zglasite se na 14610 St. Clair Ave., ali pokličite IVanhoe 6045. Jako lepa prilika za podjetnega človeka (x)

Priatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescription Specialists

Vogal St. Clair Ave. in E. 68th

ENdicott 4212

V blag spomin

ob drugi obletnici kar je umrl naš ljubljani sin in brat

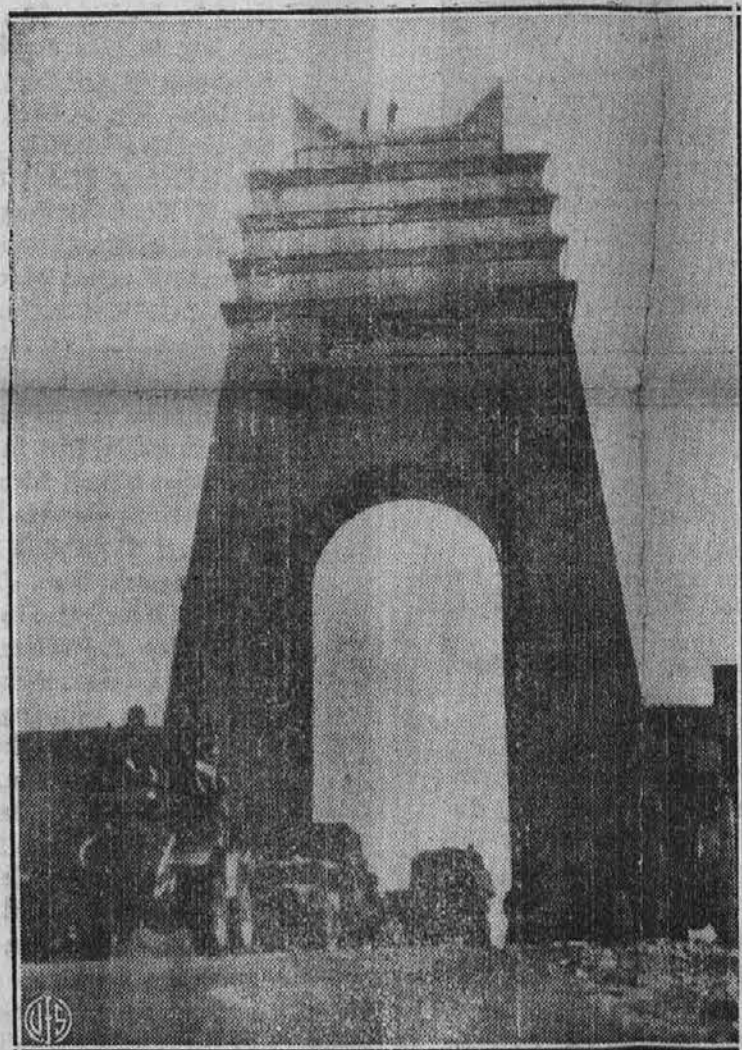
Rudolph Sturm

Zatisnil je svoje blage oči dne 9. januarja, 1941

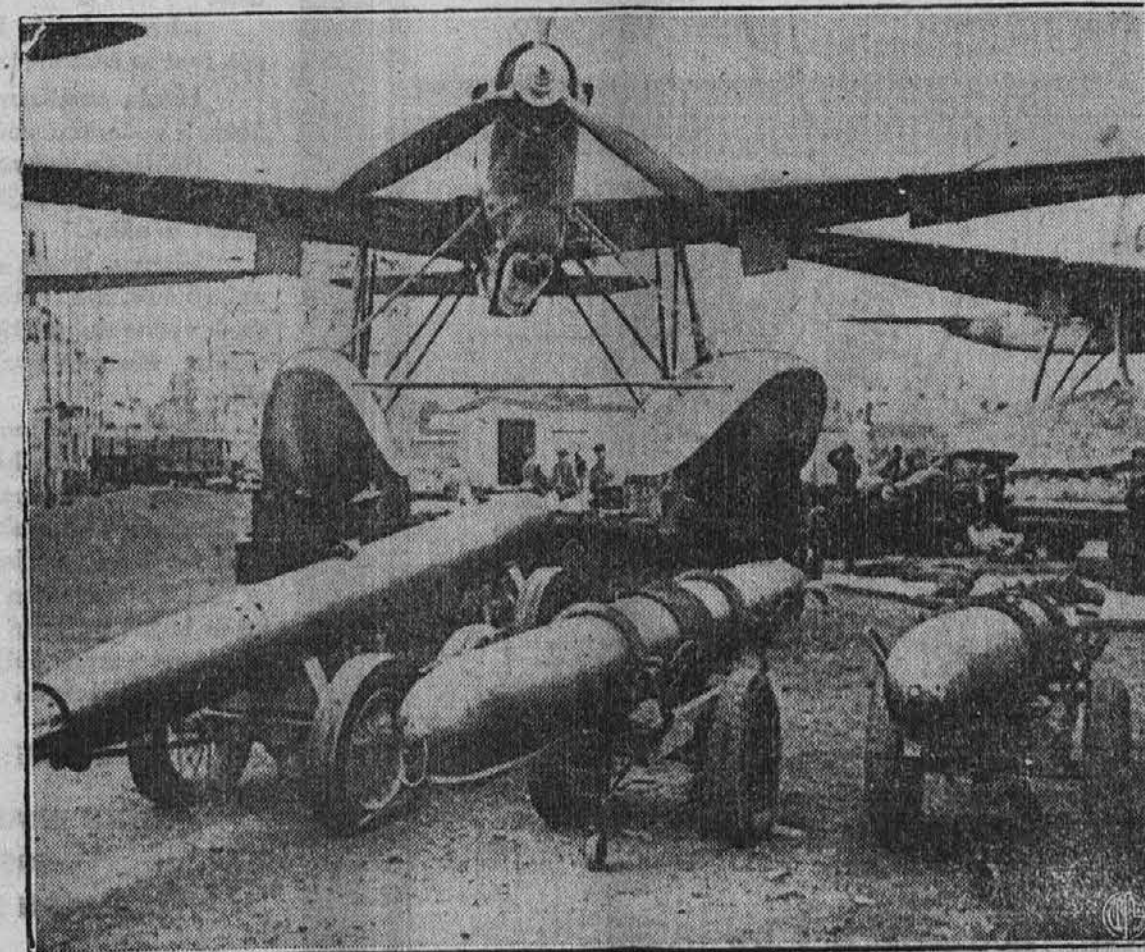
Dve leti žalovanja v večnost že potekla so. Spavaj v miru, draga duša, naj Te ne vznemirjajo naše solze. Nikdar Te ne bomo pozabili vedno bomo zate molili, naš nepozabljeni sin in brat!

Zalujoči stariši, brat in sestre

Cleveland, 9. januarja, 1943.

Slika nam predstavlja marmornast slavolok v Libiji, katerega je dal postaviti Mussolini v spomin italijanske okupacije Libije. Na sedanji sliki pa vidimo angleški transport pod spomenikom "italijanskih junakov."

Ameriške čete so prišle v Libijo s tako naglico, da očiščniki sploh niso imeli časa pobrati svojega vojnega materiala s seboj. Slika je bila posneta v pomorskem pristanišču letal v zalivu Arzeu.

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERŠE

Ko je govoril te besede, mu cvetice, vence in lavorje."

je obličje rdelo in oči so se mu iskale, kakor zvezda. V cerkvi se je čulo, kako so drsele jagode rožnih vencev, kako so šumeli svilnati robci štajerskih gospa.

"Preljubi," je vzkliknil duhovnik, "še je med nami. Iz treh svetišč so ga že pregnali, predvčerajšnjim so oskrunili četrto. Toda tega zadnjega prestola naše najstarejše cerkve ne sme zapustiti. Če udere sila v to zadnje štajersko svetišče, dajmo, pokrijmo s svojimi telesi ta oltar, pordečimo s svojo lastno krvjo zadnje svetlo hostijo — da, umrmo za našo sveto vero v ta najsvetejši Zakrament... in gledali bomo božanstvo Gospoda, katerega smo izpričali s svojo krvjo, ko je še bival med nami pod podobo kruha!" Sedaj je razprostrl svoje roke proti temnemu cerkvenemu stropu in je začel moliti kitico sv. Tomaža Akvinca... in njegovi vzkliki so odmevali proti svodu... vse ljudstvo se je treslo in je plavalo v solzah. Čeprav skoraj nihče ni umel latinskih verzov, so ga vendar razumeli vsi vsled ognja bolečine in ljubezni, ki je plamtela iz vsake besede.

Vsa cerkev je ihtela. Župnik Vidarspergar, ki mu je vikarij Karel naročil, naj pazi na Albertove besede, si je obrisal oči. Celu Insignus, protestantski pridigar, ki je preoblečen prisluškoval v skritem kotu, je zamrmral: Ubogi človek, kako si pobožen, pa vendar tako slep. Res se mi zdi, da ljubim Jezusa...

Precej po pridigi je šel Vidarspergar v Garsten, da bi, kakor sta se domenila, povedal vikariju, kakšna je bila pridiga. Prosto dušno je priznal, da je bila čudovito lepa, brez vsakega psovjanja. Zares, Albert da je napravil pristržno lepo. Pozval je ljudi, naj branijo zadnji tabernakelj s svojimi telesi, z lastnim življenjem, naj kot mučeniki svetega Zakramenta pordečijo sveto hostijo s svojo srčno krvjo.

Vikarij bi bil moral biti vesel, da ga je Albert ubogal in pridigal lepše, kakor le kdaj. Toda nevoščljivost, ta duhovna rja vsake popolnosti, je spremljala in zastrupljala vsako misel njegovega srca. Komaj je odšel župnik, je že polklical nevoščljivec Alberta k sebi in se je zadril nani:

"Se ti li meša v glavi? Zopet si hudiča na steno slikal! Hočeš li za vsako ceno, da izbruhne preganjanje? Izzivljáš Hendelna, da nam bo zaprl zadnje cerkev!"

Albert je odgovoril: "Potem je tudi Jezus s svojimi zapovedmi in božjimi opominimi ljudi izžival, da greše?"

"A tako, sedaj se že z Jezusom primerja! In to naj bo pravi menih! Hudič napuha te ima v svojih krempljih, da veš! Sedaj mi prihaja na misel: Rokopis Lindnerjev si prebral, to budalost? Si li videl notri cvetice? In kaj takega položiš na mizo meni? Če sem jaz Albert, raztrgam tako prazno slamo in je ne izročim svojemu predstojniku."

"Povedal sem mu, da mi ni všeč," je odgovoril Albert, ki mu je srce kipel, da je komaj mirno govoril, "pa vsak človek ima svojo voljo."

"Tako? Si mu povedal, da ti ni všeč," je z rezko zasmehljivostjo ponovil vikarij Karel. "Misli sem, da si sam vpletel

Kakor mora je tlačila vikarija Karla obljuba, ki jo je dal opatu, da Alberta ne bo odslovil. Premišljeval je, kako bi se iznebil nemirne vsaj za nekaj časa, ne da bi prelomil dane besede.

Bilo je dvajsetega prosinca. Zunaj je besnel vihar in je bilo vse zmrzlo. Poklical je Alberta k sebi in mu je s prisiljeno prijaznostjo razlagal, v kakki veliki zadregi da je samostan. Nekaj denarja je še zunan pri ljudeh, pa ga sedaj ni mogoče dobiti. Trije novici da so hudo bolni. En novic bo moral majnika v Gradec na visoko šolo, milosti polni oltar v cerkvi je v silno slabem stanju in... pri božjih ranah... blagajnica je prazna... Treba je od kodrsibodi dobiti denarja... V Admontu imajo baje patri denar. To noč da je to premišljeval in sklenil, se do admontskih bratov obrniti za podporo. Spisal je že tozadevno pismo, ki ga pa ne more vsakomur izročiti v roke. Treba je, da ga nese zanesljiv redovni brat, ki pa mora biti zgovoren, da bo z zgovorno besedo podpiral pismeno prošnjo... Sedaj je vikarij vzel v roke pismo in je pomembno rekel:

"Tukaj je pismo, Albert..." nato je prekinil in je sladko vljudno, kakor bi mu izkazal posebno milost, nadaljeval: "Sklenil sem, da ga izročim tebi. Izkaži se vrednega te zaupne naloge, ki jo ravno tebi izročam kljub tvojim mnogim nakanam, da ti dam novo izpodbudo. Jezdni konj je že pripravljen, mali hlapec bo jezdil s teboj. Zaradi snega bodi miren, zelo je voden. Nekdo je večerj prišel iz Gafleca in je pripovedoval, da tam je poginjajo zvončki. Jutri zjutraj ob devetih odjahaš pod varstvom svete device in mučenice Nežetje v Admont. Ako nastane slabo vreme, lahko ostaneš tam in počakaš lepšega vremena, samo glej, da se ne vrneš brez denarja."

Albert je vzel pismo v roke in ni ugovarjal povelju, ki je bilo vse preje kakor odlikovanje. Okoli samostana je divjal vihar, da so šklepetale opeke in padale s strehe. [Potnik iz Gafleca ni pripovedoval o zvončkih, marveč o ljudeh, ki so zmrznili na železni cesti. Samo eno je vprašal Albert, če hlapec ve za pot, ker on sam še nikdar ni hodil po teh krajih.

— Da, hlapec pozna pot, sicer so pa bajte ob potu in dosti kmetov, ki bodo pokazali.

Ves dan je besnel vihar in vso noč. Naslednje jutro, bil je sv. Nežet dan, je divjal tako, kakor je menda v pravadnem času divjal hudobni duh, ko je pobožna devica Neža neomadeževana, čista zapustila hišo sramote. Tisto jutro kar ni hotel priti dan. Ob osmih so se morale v zakristiji goreti sveče. Albert je ob pol osmih opravil daritev svete maše. Sedaj je ravno, klečal na klečalniku pred podobo svetega križa ter je opravljal zahvalno molitev. Na mizi poleg ga je čakal požirek vina in kosček okajane ribe. Mirno je plapolal sem in tje plamen sveče, ki je gorela na klečalniku.

Albert je bojeval težek boj. Zli duh mu je šepetal, da ga sovraži predstojnik, da ga pošilja na pot samo zato, da pogine v viharju, mesto da bi katoliško pridigal v luteranskem Štajru... Silno ga je mučil

ta glas, med tem je pa zunaj grozno tulil vihar in je strašno pokal led na zamrznjeni Anizi. Zatekel se je k molitvi, iskreno je molil k sveti mučenici Neži. Postajalo mu je lažje: kakor hladni balzam se mu je vlival nov pogum v dušo.

Sveča je plapolala sem in tja. Zdelo se je, kakor da se v njenem svitu bliža sveta Devica, da bi blagoslovila čistega brata za srečno pot. Kar se obrne plamen na levo. Nekdo se bliža z lahkimi korakom. Albert se skoraj prestrašen ozre: ... V plavkastem jutranjem polumraku stoji pred njim deklška postava.

"Ne pridete danes nič v izpovednico, prečastiti?" spoštljivo vprašuje pobožen glas. Menih vstane. Stefana stoji pred njim, v siv plašč zavita. Izpod rute se ji na zlatokostanjeh laseh svetijo snežene zvezdice liki biseri.

"Stefana, danes prihajaš ob takem vremenu?" vprašuje duhovnik. "Danes ne grem v izpovednico v cerkev. Pa tu v zakristiji je tudi izpovednica; sili pripravljena? — Pa se mi zelo mudi."

Stefana poklekne in se je iz-

povedala vsega, kar je od zadnje spovedi zadržalo ogledalo njene čiste duše. Ko ji je Albert dal sveto odvezo ter ji podelil svoj mašniški blagoslov, je ljubko vstala, stopila predenj in je rekla:

"Kako lepa je bila pridiga zadnje nedelje!"

"Tako?" odklanja Albert. "Na lepe pridige ne dam nič. Tisoč funtov hvale še ene duše ne reši iz vic. Štajerci si morajo moje besede k srcu vzeti, sicer je škoda za vsako besedo."

"Saj si jemljemo k srcu, gospod. Mnogi so se solzili."

"Pridiga mora prinesiti sad pokore in čednosti. Za solze ne dam nič."

"Zakaj ne, če so prave... Pa vaše pridige rode že tudi vse druge sadove... O kako lepo ste povedali, kako naj branimo zadnji tabernakelj... Mislim, da bodo vsi tako storili, če do tega pride, česar nas pa Bog obvaruj! Smem li nekaj povedati?"

Deklica je zardela.

"Le govoril!"

Dalje prihodnjic.

Kupujmo obrambne obveznice in znakme!

Radio slika iz Londona nam predstavlja umorjenega francoskega admirala Jean Darlana (levo na sliki) in njegovega naslednika generala Henri Honore Girauda, ko sta se malo pred smrtjo Darlana sestala v Algiru.

SLOVENSKI NARODNI DOM, 6409 St. Clair Ave.

URADNO NAZNANILO

Tem potom se naznanja društvom in delničarjem Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., da se vrši redna letna

delniška konferenca

DELNIČARJEV SND v ČERTEK, DNE. 14. JANUARJA, 1943 V AVDITORIJU SND, pričetek ob pol 8. uri zvečer.

Apelira se na vse društvene zastopnike in posamezne delničarje, da se te letne konference udeležijo.

DIREKTORIJ SND.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

1894

1942

Naznanilo in Zahvala

Tužnega srca naznanjamo sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je previdena s tolažili svete vere po kratki in mučni bolezni za vedno preminula naša nadvse ljubljena soproga, mati in stara mama

CECILIJA BRADAČ

ROJENA KONČAR

Pokojna je bila rojena dne 10. oktobra leta 1894 v St. Paulo, Brazilija. Preminula je dne 11. novembra ob 12:50 uri popoldne ter bila pokopana iz hiše žalosti, 20974 Miller Ave., Euclid, O., po opravljeni zadušnici v cerkvi sv. Kristine na Kalvarijo pokopališče. Pokojna je bila članica društva sv. Kristine št. 219 K. S. K. J., društva Carniola Tent št. 493 T. M., članica podružnice št. 49 S. Z. Z. in članica Oltarnega društva sv. Kristine. Poleg globoko žalujočega soproga, dveh sinov in dveh hčer zapuša v New Yorku mater Mary Končar in sestro Olgo poročeno Polesnak. V Clevelandu pa zapuša sestro Virginia poročeno Bučar ter v Braziliji sestri Aida poročeno Benedetto in Frances poročeno Petrovič.

Najprisrčnejše se želimo zahvaliti Rev. Anthony Bombachu za podelitev sv. zakramentov, opravljene molitve ob krsti, spremstvo iz hiše žalosti v cerkev in na pokopališče ter opravljeno zadušnico in cerkvene pogrebne obrede.

Našo iskreno zahvalo naj prejmeti Mrs. Frances Kinkoph in Mrs. Frances Kosten za prvo pomoč in tolažbo ob času največje žalosti v družini.

Najlepše se želimo zahvaliti vsem onim, ki so poklonili vence na krsto naše ljubljene in nepozabljene soproge in matere. Našo zahvalo naj prejmejo sledeči: Mrs. Mary Končar, N. Y., Mr. in Mrs. R. Karberg, Mr. in Mrs. Raymond Bradač, Mr. in Mrs. John Polesnak in hčerka, N. Y., Mrs. Virginia Bucar in družina, Mr. in Mrs. A. Morella in družina, Mr. in Mrs. Edward Janc in hči, Mr. in Mrs. Joe Dovgan in sin, Mr. in Mrs. A. Nachtigal in družina, E. 53 St., Mr. Frank Nachtigal in družina, Mr. Vida Nachtigal, Mr. in Mrs. Louis Henikman, Mrs. A. Tomažič, Mr. in Mrs. Anthony Hren in hči, Mr. Roy Johnson, Parma, Mr. in Mrs. John Kinkoph in družina, Mr. in Mrs. Smaltz in družina, Mr. in Mrs. Frank Kosten in družina, Mr. in Mrs. Joe Rogelj in družina, Mr. in Mrs. Frank Koracin in družina, družina Markic, Mrs. Walter, Pitney Glass Works, Shift D, Pitney Glass, Tank Group Pitney Glass, Boys of the Turret Lathe Dept. No. 601, Apex Electric Co., E. W. Bliss Employees, Mr. in Mrs. George Karberg, Mr. in Mrs. C. Karberg Jr., Mr. in Mrs. Elmer Karberg, Mr. in Mrs. H. Klabun, Mr. in Mrs. E. Wilkes, prišpevatelji venca sosedov in prijateljev, društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ, podružnica št. 49 SZZ in Carniola Tent št. 493 T.M.

Našo najprisrčnejšo zahvalo naj prejmejo obilni darovalci za svete maše, katere se bodo brale v mirni pokoji naše drage in pokojne soproge in matere. Naša zahvala naj velja sledečim: Mr. in Mrs. R. Karberg, Mr. in Mrs. R. Bradač, Mrs. J. Baith, Mr. in Mrs. J. Pizem, Mr. in Mrs. V. Peskar, Miss H. Sedmak, Mrs. Christine Kikol, Mrs. F. Gorse, Mr. in Mrs. A. Jagodnik, Mr. in Mrs. J. Kinkoph, prijatelji in sosedje iz Miller Ave., Mr. Frank Cecelic, podružnica št. 49 SZZ, Mr. in Mrs. J. Gombach Sr., Mr. in Mrs. F. Vidmar, E. 74 St., Mr. in Mrs. S. Tumbrý, Mrs. Papesch, Mrs. J. Turk, Mr. in Mrs. L. Petrich, Mrs. A. Kodronaz, Mrs. Witchet, Mrs. Klun, Mr. in Mrs. F. Kosten, Mr. in Mrs. L. Troha, Mr. F. Kern, Mr. B. Pike, Mrs. J. Intihar, Mr. J. Svetin, Mr. in Mrs. J. Sader, Cherokee Ave., Mr. in Mrs. A. Zdešar, Arbor Ave., Mr. in Mrs. A. Bokausek, Mr. J. Papesch, Goller Ave., Mr. in Mrs. Vinciguera, Mr. in Mrs. Fibernik, Mr. J. Baldassore, Mr. Andy Jerman, Mrs. M. Henikman, Mr. A. Zorko, Mr. Brundich, Mr. in Mrs. A. Potokar, Mr. in Mrs. Vincula, Mr. in Mrs. J. Korencic Sr., Mr. in Mrs. A. Gerze, Mrs. A. Kinkoph, Mrs. M. Jakomin, Mr. in Mrs. Joe Larencic, Lorain, O., Mr. in Mrs. Joe Henikman, Mr. Joe Sadar, E. 68 St., Mr. in Mrs. F. Perko, Mrs. M. Hren, Mrs. A. Janc, Mr. in Mrs. Kostiel, E. 61 St., Mr. J. Pograris, Mrs. Cervan, Mr. Jim Kusar Jr., Mr. in Mrs. C. Krall, Mr. in Mrs. L. Godec, Mr. Joe Kusar, Mr. John Virant, Mr. in Mrs. Koracin, Mr. James Pogais, Mr. in Mrs. A. Potocnik.

Našo najlepšo zahvalo naj prejmejo vsi oni, ki so dali brezplačno svoje avtomobile na razpolago za prevoz spremljevalcev na pokopališče. Našo zahvalo naj prejmejo sledeči: Mrs. Mary Morella, Mr. Anton Morella, Mr. Edward Jonis, Mr. Frank Nahtigal, Mr. Louis Henikman, Mrs. Helen Salem, Mr. C. H. Karberg, Mrs. F. Kocman, Mr. John Baldassare, Mr. Frank Kusar in Mr. Anthony Hren.

Najlepšo zahvalo naj prejmejo članice Oltarnega društva fare sv. Kristine, članice društva sv. Kristine št. 219 KSKJ, članice podružnice št. 49 SZZ in člani društva Najsvetejšega Imena za molitve ob krsti kakor tudi za udeležbo zadušnice.

Iskrena hvala kadetkam sv. Kristine, podružnice št. 49 SZZ za izkazano zadnjo čast in častno stražo ob krsti na predvečer pogreba.

Hvala nosilkam krste na zadnjem potu pokojne soproge predno je bila položena k večnemu počitku.

Najlepšo zahvalo naj prejme pogrebni zavod August F. Svetek za lepo urejen pogreb, vso najboljšo postrežbo in veliko naklonjenost ob času največje žalosti v družini.

Iskrena hvala obilnim prijateljem in znancem, ki so prišli kropiti pokojno, so pri nji čuli, nas tolažili, se udeležili zadušnice in oni, ki so jo spremili na pokopališče k večnemu počitku. Hvala tudi onim, če je njih ime pomotoma v zahvali izostalo. Končno hvala vsem za vse, kar so nam ali pokojni v življenju dobrega storili.

Draga, ljubljena in nepozabna soproga ter dobra in skrbna mama. Kako tužno in prazno je v hiši odkar Te ni več med nami. Bogu tožimo svojo bolelost med tem, ko nam neprenehoma okoli solzi v blagem spominu na Tvoje ljubezni polno in plemenito srce. Tam na gredi božji počiva Tvoje blago telo — večkrat pri Tebi vasujemo — iz groba ni odmeva — snivanje mora biti sladko, mirno in tiho. Na svežem grobu kleči globoko žalostni soprog, sin in hčerke med tem, ko iz bojne poljane v globokem zdihu mesto venca pošilja sin na grob gorke zdihe — vsi v srčni želji k Vsemogočnemu: Daj naši ljubljeni soprogi in dobri materi mirni počitek do svidenja nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

JOHN BRADAC, soprog

EMIL in RAYMOND, sinova

JOSEPHINE in ALICE poročena Karberg, hčeri

RALPH KARBERG, zet; EDITH, sinaha; DONALD, vnuk

Euclid, Ohio, 11. januarja, 1943.